

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van Centrum voor Basiseducatie Halle-Vilvoorde te  
MACHELEN**

---

|                                             |                                                                        |
|---------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Hoofdstructuur                              | volwassenenonderwijs                                                   |
| Instellingsnummer                           | 126557                                                                 |
| Instelling                                  | Centrum voor Basiseducatie Halle-Vilvoorde                             |
| Directeur                                   | Bert DEHAERNE - Adriana VAN KUIJCK                                     |
| Adres                                       | Nieuwstraat 5 - 1830 MACHELEN                                          |
| Telefoon                                    | 02-252.51.50                                                           |
| Fax                                         | 02-252.40.31                                                           |
| Bestuur van de instelling                   | CBE Halle-Vilvoorde vzw                                                |
| Adres                                       | Nieuwstraat 5 - 1830 MACHELEN                                          |
| Scholengemeenschap                          | Consortium volw In vzw                                                 |
| Adres                                       | Witherenstraat 19 - 1800 VILVOORDE                                     |
| Dagen van het doorlichtingsbezoek           | 16-09-2013, 17-09-2013, 18-09-2013, 19-09-2013, 20-09-2013, 23-09-2013 |
| Einddatum van het doorlichtingsbezoek       | 23-09-2013                                                             |
| Datum bespreking verslag met de instelling  | 08-11-2013                                                             |
| Samenstelling inspectieteam                 |                                                                        |
| Inspecteur-verslaggever                     | Mieke Devlieger                                                        |
| Teamleden                                   | Dirk Lambrechts, Marjan Meulewaeter, Chris Van Woensel                 |
| Deskundige(n) behorend tot de administratie | nihil                                                                  |
| Externe deskundige(n)                       | nihil                                                                  |

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                          |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING.....</b>                                                                    | <b>3</b>  |
| <b>1 SAMENVATTING.....</b>                                                               | <b>5</b>  |
| <b>2 DOORLICHTINGSFOCUS .....</b>                                                        | <b>7</b>  |
| 2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus .....                                           | 7         |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....                  | 7         |
| <b>3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....</b>                       | <b>8</b>  |
| 3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden? .....                              | 8         |
| 3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....                           | 8         |
| 3.1.1.1 Nederlands tweede taal alfa-richtgraad 1 .....                                   | 8         |
| 3.1.1.2 Nederlands tweede taal - richtgraad 1 .....                                      | 11        |
| 3.1.1.3 Maatwerk.....                                                                    | 14        |
| 3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne en bewoonbaarheid'? ..... | 18        |
| 3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden? .....                    | 18        |
| 3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering? .....                             | 18        |
| <b>4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT? .....</b>                                   | <b>20</b> |
| 4.1 Leerbegeleiding .....                                                                | 20        |
| 4.2 Evaluatiepraktijk.....                                                               | 21        |
| <b>5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM .....</b>                                           | <b>23</b> |
| <b>6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM .....</b>                                       | <b>25</b> |
| 6.1 Wat doet het centrum goed? .....                                                     | 25        |
| 6.2 Wat kan het centrum verbeteren? .....                                                | 25        |
| <b>7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....</b>                               | <b>26</b> |
| <b>8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....</b>                          | <b>26</b> |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne en woonbaarheid.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
  - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 SAMENVATTING

Het Centrum voor Basiseducatie (CBE) Halle-Vilvoorde heeft een groot werkgebied in de Vlaamse Rand rond Brussel met een sterk decentrale werking. Zoals andere CBE voorziet het centrum in een pakket opleidingen geletterdheid voor laaggeschoolden en in een ruim aanbod Nederlands als tweede taal voor laaggeschoolde en analfabete anderstaligen.

De focus van de doorlichting lag op Nederlands als tweede taal voor analfabeten (alfa NT2) en voor laaggeschoolden (NT2) en op Maatwerk. Met deze opleidingen bereikt het centrum meer dan 70% van zijn cursistenpubliek. Rekening houdend met de input en de context, worden in de drie opleidingen de onderwijsdoelstellingen op voldoende wijze bereikt met de betrokken doelgroepen.

Voor de NT2-opleidingen worden de cursisten zorgvuldig naar een gepast leertraject georiënteerd. Het centrum werkt met lesmateriaal dat gericht is op vaardigheden en dat de ondersteunende elementen een juiste plaats geeft binnen het onderwijsaanbod, met een duidelijke leerlijn voor lees- en schrijfvoorwaarden in het geval van alfa NT2. De generieke benadering van sleutelcompetenties en attitudes kan nog verfijnd worden. Het aanbod voor leer- en communicatiestrategieën is te beperkt. Het zijn in belangrijke mate deze strategieën die de cursisten in staat moeten stellen om het Nederlands te hanteren op 'overlevingsniveau'. De kwaliteit van de verschillende evaluatieinstrumenten en hun implementatie op pedagogisch-didactisch vlak in het leerproces van de cursisten verdienen nog verdere aandacht. Binnen de cultuur van het centrum is de aandacht voor de cursist, zijn achtergrond, de voorwaarden om tot leren te komen een traditie. Deze traditie is vooralsnog niet gekoppeld aan een volgehouden inspanning om een gelijkwaardige kwaliteit van het kernproces te verzekeren via een goede NT2-didactiek.

In het kader van Maatwerk organiseert het centrum een breed gamma van modules en speelt responsief in op de actualiteit en de noden in de regionale context. Het kan daarbij bogen op een sterke traditie in samenwerking met een groot aantal partners. Het centrum geniet naambekendheid in de regio en wordt aangesproken op zijn expertise. De onderwijsdoelstellingen worden vertaald in concrete doelen en taken, die een competentiegerichte evaluatie mogelijk maken.

De organisatie van het welzijnsbeleid is binnen de CBE een voorbeeld van goede praktijk.

Het centrum heeft een doelgerichte en sluitende visie op cursistenzorg uitgeschreven met de nadruk op onderwijs op maat en het maximaal ondersteunen van het onderwijsproces, zowel klasintern als –extern. Ondersteunende instrumenten, procedures en functies rond de verschillende begeleidingsinitiatieven bieden leerkrachten de nodige houvast. De concretisering van een gedifferentieerde aanpak wordt overgelaten aan de leerdomeinen, die met verschillende snelheden inzichten verwerven rond leerbegeleiding. Het differentiërend handelen in de lespraktijk wordt verder sterk leerkrachtafhankelijk ingevuld. Het VTO-beleid (Vorming-Training-Opleiding) van het centrum speelt nog onvoldoende hierop in. De doeltreffendheid van de begeleidingsinitiatieven wordt niet systematisch in kaart gebracht.

De keuze voor permanente evaluatie, geïntegreerd in het leerproces van cursisten, is uitschreven op centrumniveau en wordt breed gedragen. Zoals bij de leerbegeleiding worden ondersteunende generieke instrumenten en procedures verder geconcretiseerd met verschillende snelheden en kwaliteitsverschillen binnen elk leerdomein. Zo zijn de beoordelingscriteria nog niet overal even transparant. Basis- en sleutelcompetenties krijgen voldoende aandacht, strategieën en attitudes minder. Via de werking van de deelteams en de trajectbesprekingen probeert het centrum de doeltreffendheid van de evaluatie te bewaken, maar deze structuren tot kwaliteitsbewaking zijn onvoldoende om pijnpunten en successen op het vlak van de lespraktijk en de gebruikte instrumenten bloot te leggen. Ook hier dringt de koppeling met doelgerichte ondersteuning vanuit het VTO-beleid zich op.

Het centrum heeft de laatste jaren geïnvesteerd in de uitbouw van een sterke organisatiestructuur met een performant werkingsmodel en uitgeschreven opdrachten en taakinvullingen voor alle beleids- en ondersteunende functies. Er werd voldoende tijd uitgetrokken voor het ontwikkelen en bestendigen van een duidelijke centrumvisie. Op basis daarvan kunnen strategische keuzes gemaakt worden op het vlak van onderwijskundige en -ondersteunende aspecten. Regio-overstijgend is er een opvallende gedragenheid voor de visie onder de leerkrachten. Het centrum stimuleert een participatieve besluitvorming via goed uitgebouwd overleg. Dit resulteert in een sterke betrokkenheid van het personeel op het centrumbeleid. De centrumleiding bekrachtigt ontwikkelingen die van onderuit voorgesteld en gedragen worden maar het totaalbeeld is gefragmenteerd. Vooral het pedagogisch beleid is te weinig sturend in functie van gelijkgericht handelen en gelijkwaardige kwaliteit van het kernproces op centrumniveau. Het centrum heeft duidelijk oog voor veranderingen en verbeteringen. Het systematiseren hiervan in een integraal kwaliteitszorgsysteem, gebaseerd op kwalitatieve en kwantitatieve gegevens, is in volle ontwikkeling.

De kwaliteit van de onderzochte opleidingen leidt tot een gunstig advies voor het centrum.

## **2 DOORLICHTINGSFOCUS**

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### **2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus**

#### **Alfabetisering Nederlands tweede taal**

Nederlands tweede taal alfa-richtgraad 1

#### **Nederlands tweede taal**

Nederlands tweede taal - richtgraad 1

#### **Maatwerk**

Maatwerk

### **2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus**

#### **Onderwijs - Begeleiding**

Leerbegeleiding

#### **Onderwijs - Evaluatie**

Evaluatiepraktijk

### 3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

##### 3.1.1.1 Nederlands tweede taal alfa-richtgraad 1

###### Voldoet

Het centrum bereikt met zijn cursisten in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende gericht op de doelstellingen en sterk afgestemd op de eigenheid van het doelpubliek.

###### Outputgegevens

*Leerprestaties*

*Leerloopbaan*

*Outcomes*

*Tevredenheid*

De cursisten bereiken in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen.

Volgens gegevens waarover de inspectie beschikt, liggen zowel de slaag- als uitvalcijfers een stuk onder het Vlaamse gemiddelde. Uit de summier cijfers die het centrum bijhoudt op moduleniveau, blijkt het slaagpercentage van alfacursisten voldoende hoog en is er effectief een beperkte uitval. Verder is er voldoende doorstroom van cursisten doorheen alfamodules. Een beperkt aantal cursisten stroomt door naar andere leerdomeinen binnen het centrum, voornamelijk naar rekenen, ICT en Nederlands.

Het centrum respecteert het Vlaams afsprakenkader NT2 en vervult zijn maatschappelijke opdracht omtrent een behoeftedekkend aanbod NT2. Het Huis van het Nederlands noemt het centrum een responsieve en dynamische partner. Uit een (voorlopig beperkte) centrumbevraging op het einde van een traject blijkt een grote cursistentevredenheid. Ook tijdens de doorlichting wordt een groot welbevinden bij cursisten en een aangenaam leerklimaat vastgesteld.

Het welbevinden van de leerkrachten is eveneens groot. Zij waarderen het systeem van jaarlijkse planningsgesprekken met het beleid waarbij ze individuele noden en wensen kunnen uiten. Ze halen een grote voldoening uit de nauwe samenwerking met collega's vanuit een gezamenlijk maatschappelijk engagement en uit de concrete leervorderingen van hun sociaal kwetsbare cursisten.

###### Onderwijsaanbod

*Volledigheid*

*Evenwicht*

*Doelmatigheid*

*Beheersingsniveau*

*Samenhang*

Het centrum plant de inhouden en doelen aan de hand van uniforme moduleplannen die verschillende graden van diepgang en volledigheid kennen in de praktische uitwerking ervan. Een deel van de leerkrachten gebruikt de moduleplanning tegelijk als lesvoorbereiding, de anderen maken daarnaast een aparte lesvoorbereiding. Basiscompetenties en lees- en schrijfvoorwaarden worden expliciet gepland. Voor deze laatste is recent een leerlijn uitgewerkt doorheen de modules Start tot en met module 5. Attitudes en sleutelcompetenties, waaronder leer- en communicatiestrategieën, worden minder doelgericht gepland. Ze worden wel aangeboden in een groot deel van de geobserveerde lessen.

De opbouw en inhouden van het aanbod in de verschillende modules zijn afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de doelen en op het ontwikkelingsniveau van de doelgroep. De module-inhouden worden grotendeels samengesteld uit taken en opdrachten uit de elektronische materialenbank. Deze is geordend volgens de leerdoelen, wat het doelmatigheidsdenken bevordert. Deze manier van werken laat veel ruimte om flexibel in te spelen op behoeftes, interesses en de eigen levenssituatie van cursisten(groepen). Tegelijk is het

ontbreken van een rode draad voelbaar in een aantal modules. In modules waar men werkt met thema's en verhaalstructuren vergroot de samenhang van het aanbod en de integratie van de verschillende competenties. Een voorbeeld van goede praktijk wat dit laatste betreft, is het jaarlijkse Leereiland, een goed georganiseerde simulatie van levensechte situaties waarin de cursisten taaltaken uitvoeren. Ook de regelmatige buitenschoolse activiteiten bieden cursisten geïntegreerde oefenkansen voor het gebruik van het Nederlands. Deze kansen zijn schaars binnen de Franstalige context in de Rand rond Brussel.

In de geobserveerde lessen werken cursisten doorgaans gericht aan de verschillende doelen. Dit gebeurt meestal klassikaal met voldoende afwisseling in de opdrachten. In veel modules verhogen momenten van duo- en groepswork de taalproductiekansen voor de cursisten terwijl ze tegelijk werken aan sleutelcompetenties. Een aandachtspunt voor het centrum is het begrenzen van te veel schriftelijk cursistenmateriaal in mondelinge modules.

**Onderwijsorganisatie**  
*Organisatie curriculum*  
*Samenstelling klasgroepen*

Het centrum organiseert zijn totale aanbod op basis van een 'bouwstenennota', een verzameling van afspraken en principes die tot stand gekomen zijn via intern overleg en via overleg met externe stakeholders zoals het Huis van het Nederlands en de VDAB. Zij bepalen als regisseurs in belangrijke mate de grootte van het alfa-aanbod. Dat is relatief klein in verhouding tot het Vlaamse gemiddelde, nl. 13,4% tegenover 27,4%. Het centrum zelf kiest zoveel mogelijk voor een decentraal aanbod en voor een vervolgaanbod voor wie start. Er zijn voldoende startmomenten gedurende het jaar. Het avondaanbod blijft beperkt; volgens het centrum is er geen vraag naar. Er is voorlopig ook geen weekend- of zomeraanbod. De volgorde en combinatie van alfamodules in leertrajecten worden zorgvuldig conform de principes van natuurlijke taalverwerving aangeboden.

De organisatie van het aanbod en het bereiken van de alfadoelgroep verloopt omwille van organisatorische en contextuele belemmeringen (o.a. beschikbaarheid van lokalen) niet altijd efficiënt. Er wordt gestreefd naar een intensiteit van minstens 3 lesmomenten per week. In een beperkt aantal gevallen blijven trajecten van 2 en 1 lesmoment(en) per week bestaan, waarbij het centrum zichzelf terecht de vraag stelt naar de leerwinst hiervan. Het centrum maakt alfagroepen mogelijk die groter zijn dan de numerieke deler van 8, om te compenseren voor kleinere geletterdheidsdomeinen die het wil vrijwaren. Er geldt daarbij geen maximumnorm. Er worden vaak meer dan 20 cursisten per alfamodule uitgenodigd na aanmelding en intake. De praktijk leert dat veel cursisten niet opdagen voor een alfamodule en het een aantal weken duurt voor de uiteindelijke samenstelling van de lesgroep vastligt. Indien de groepen niet werkbaar blijken omwille van de groepsgrootte worden ze gesplitst. Tijdens de doorlichting werden doorgaans groepen van gemiddeld 8 tot 12 cursisten geobserveerd, wat toelaat de onderwijsdoelen te realiseren. Ook de duur van de lestijden wordt gerespecteerd.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

Het centrum beschikt over voldoende leermiddelen om de doelen bij de cursisten te realiseren. Het gaat om eigen ontwikkeld materiaal van het centrum en van andere CBE, naast uitgegeven materiaal, georganiseerd in een rijke (digitale) materialenbank. Daarnaast wordt geïnvesteerd in multimediamaterialen en laptopklassen. Het rendement hiervan kan gevoelig opgedreven worden. Het internet en multimedia worden nog weinig gebruikt om de wereld binnen te brengen in de klas en de kennis van de wereld van de cursisten te verruimen. Het experimenteren met een nieuwe audiovisuele soap, speciaal ontwikkeld voor de

sector, is alvast een stap in de goede richting. Authentiek en tastbaar materiaal krijgen een plaats in het aanbod maar de inrichting en aankleding van de leslokalen worden weinig benut als krachtige en visueel ondersteunende leeromgeving. Er zijn weinig tot geen prikkelende materialen aanwezig die uitnodigen tot lezen en schrijven of illustraties, foto's... die verwijzen naar contexten, strategieën, attitudes en basiswoordenschat.

#### **Evaluatiepraktijk**

*Evenwicht  
Volledigheid  
Beheersingsniveau  
Transparantie  
Feedback*

Het centrum kiest resoluut voor permanente evaluatie, geïntegreerd in het leerproces van de cursisten. Deze keuze werd uitgeschreven in een ondersteunende visietekst op centrumniveau. Binnen het leerdomeinoverleg alfa NT2 werd de evaluatie verder geconcretiseerd in een aantal instrumenten, o.a. observatieschema's, leidraden voor cursistengesprekken, modeltaken, zelfevaluatieformulieren voor cursisten. Deze instrumenten zijn eenduidig opgesteld en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de cursisten maar wisselend in onderbouwing van evaluatiecriteria. Sleutelcompetenties en attitudes krijgen een eerder generieke plaats. Aan de hand van deze instrumenten stelt elke leerkracht de evaluatie binnen de module samen. Cursisten krijgen een zicht op hun leervorderingen via o.a. feedback op taaltaken en voortgangsgesprekken.

Het evenwicht, de volledigheid en betrouwbaarheid van de evaluatie wordt bewaakt via de structurele trajectbesprekingen op het einde van een module, een bespreking van cursistenevaluaties door verschillende leerkrachten. De koppeling van deze vorm van intersubjectiviteit aan het feit dat de meeste cursisten binnen hun alfatraject een combinatie van modules volgen die door verschillende leerkrachten gegeven worden, verhoogt de garantie op de kwaliteit van de evaluatie.

Evaluatie is een blijvend aandachtspunt binnen het alfateam. Leerkrachten zijn zich bewust van de uitdagingen op dit vlak: bijsturing van de verschillende instrumenten in functie van te behalen doelen, een kwaliteitsvolle implementatie ervan in het leerproces van de cursisten, gerichte opvolging in functie van kwaliteitsbewaking van de evaluatie.

#### **Leerbegeleiding**

*Preventief  
Curatief*

Het centrum besteedt zowel preventief als curatief veel aandacht aan leerbegeleiding. Dit werd uitgeschreven in een specifieke visietekst en expliciet opgenomen in de functiebeschrijving van de klasleerkrachten. De zorg voor het welbevinden van cursisten als voorwaarde om tot leren te komen, staat daarbij centraal. Voor de zorgleerkrachten zijn aparte rollen uitgeschreven en werden uren vrijgemaakt voor hun taakin-vulling.

Aan de hand van een zorgvuldige intake en oriëntering, onderbouwd door screeningsinstrumenten, worden cursisten in een gepast leertraject geplaatst. Via een beginsituatieanalyse geeft de moduleleerkracht verder vorm aan het traject door in te spelen op behoeftes en interesses van de cursisten(groep). Binnenklasdifferentiatie wordt daarbij vooropgesteld maar de invulling daarvan is in de geobserveerde lessen nog niet overal even goed uitgewerkt. Een vrijwilligerswerking voor leesondersteuning binnen technische modules wordt momenteel uitgebreid.

Een getrappt zorgsysteem geeft cursisten de mogelijkheid om ook buiten de klas bij te benen. Zo kunnen cursisten op eigen initiatief terecht in het openleercentrum (OLC) dat op drie plaatsen en weliswaar beperkt geopend is. Cursisten kunnen bij specifieke problemen ook door hun leerkracht naar het OLC verwezen worden voor extra inoefening, remediëring of inhaallessen bij de OLC-leerkracht. Cursisten die een extra zetje nodig hebben om de eindmeet van hun

module te halen, worden aangemeld voor individuele begeleiding. Het gaat hier voornamelijk om technische remediëring op het vlak van uitspraak, schrijfmotoriek. Een beknopt registratiesysteem biedt een neerslag voor de uitwisseling tussen klas-, OLC-leerkracht en individuele begeleider. De zorgacties krijgen een plaats in de trajectbesprekingen van de cursisten maar de doeltreffendheid ervan wordt nog weinig in kaart gebracht in functie van een ruimere kwaliteitstoets van het zorgsysteem.

**Afstemming met partners** Het centrum investeert in een duurzame en kwaliteitsvolle samenwerking met een waaier aan lokale en regionale partners in functie van het bereik van de doelgroep. Zo zorgt het Maatwerk in basisscholen geregeld tot de toeleiding van analfabete ouders naar het reguliere alfa NT2-aanbod. Ook met de VDAB wordt momenteel intensief samengewerkt in functie van doorstroom naar een beroepsopleiding.

Het onthaalbureau inburgering is een relatief afwezige partner. Buiten contacten rond individuele cursistendossiers, blijven de mogelijkheden voor een meer coherent en geïntegreerd inburgeringstraject voor analfabete inburgeraars voorlopig onbenut.

**Deskundigheidsbevordering** Het structureel verankerd leerdomeinoverleg, aangestuurd door de  
*Overleg* verantwoordelijke stafmedewerker en leerdomeintrekkers, is het voornaamste  
*Vorming* forum van de interne professionalisering van het alfateam. Binnen het overleg wordt expertise gedeeld en sterk inhoudelijk en ontwikkelingsgericht gewerkt in functie van het leren van de cursist. Resultaten zijn o.a. een leerlijn voor lees- en schrijfvoorwaarden en verschillende evaluatie-instrumenten.

De implementatie en opvolging hiervan op pedagogisch-didactisch vlak is minder sterk georganiseerd en wordt weinig ondersteund door een gericht VTO-beleid op centrumniveau. De kwaliteitsvolle aanvangsbegeleiding met coaching op de klasvloer verdient uitbreiding naar collegiale hospiteerbeurten en intervisie voor het hele alfateam, met een kruisbestuiving vanuit de andere leerdomeinen. Initiatieven uit het recente verleden tonen dat hiertoe een grote openheid bestaat binnen het team.

### 3.1.1.2 Nederlands tweede taal - richtgraad 1

#### Voldoet

Het centrum bereikt met zijn cursisten in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn voldoende gericht op de doelstellingen en voldoende afgestemd op de eigenheid van het doelpubliek.

**Outputgegevens** De cursisten bereiken in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen. Voor leer-  
*Leerprestaties* en communicatiestrategieën is de output eerder zwak. Dit vormt een werkpunt  
*Leerloopbaan* voor het centrum. In vergelijking met de Vlaamse gemiddelden is de uitval van  
*Outcomes* cursisten gering en is het aantal geslaagde cursisten groot. Een aantal cursisten  
*Tevredenheid* zet de opleiding NT2 na richtgraad 1.1 (Breakthrough) verder in een VDAB-  
opleidingscentrum. De aansluiting met een vervolgopleiding NT2 in een Centrum  
voor Volwassenenonderwijs (CVO) verloopt moeizaam. Een beperkt aantal  
cursisten stroomt door naar richtgraad 2 in een CVO.

Tijdens lesbezoeken bleek dat de meerderheid van de cursisten tevreden is over de NT2-lessen. Het centrum reageert alert op signalen vanuit cursisten die wijzen op ontevredenheid en reageert er gepast op.

|                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Doelmatigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Samenhang</i> | <p>Een handboek met leerwerkschriften vormt de kern van het aanbod.</p> <p>Leerkrachten met minder ervaring gebruiken voornamelijk het aanbod uit het handboek. Vooral in richtgraad 1.2 (Waystage) vullen leerkrachten het handboek af en toe aan met eigen materiaal. Het gebruik van het handboek garandeert een evenwichtig en volledig aanbod voor de verschillende vaardigheden. De vaardigheden worden samenhangend in betekenisvolle contexten aangeboden. Wat betreft de ondersteunende elementen is het aanbod voor 'kennis' (woordenschat, grammatica, taalregister, ...) functioneel en aangepast aan het doelpubliek. De kennis wordt impliciet en vanuit contexten aangebracht. Voor leer- en communicatiestrategieën zijn er hiaten in het aanbod. Het aanbod voor strategieën is eerder ad hoc en leerkrachten gaan er minder doelgericht mee om. Het vorderingstempo van cursisten varieert. Dit resulteert in een wisselend beheersingsniveau van het Nederlands. Globaal genomen kan er wel gesteld worden dat de cursisten het vereiste niveau van de module beheersen.</p> <p>Er is een zekere terughoudendheid bij leerkrachten om creatief om te springen met het lesmateriaal en het op die manier levensecht te maken voor de cursisten. Dit belemmert in zekere mate de doelmatigheid van de lessen. Dat het doelmatiger kan, bewijst de jaarlijkse organisatie van een 'Leereiland' waarbij levensechte situaties zo nauwgezet mogelijk worden nagebootst. Cursisten krijgen binnen verschillende contexten taaltaken. Het is verwonderlijk dat dit voorbeeld van goede praktijk niet meer inspirerend werkt voor de dagelijkse lespraktijk.</p> <p>Doordat er sterk gewerkt wordt vanuit het handboek is het denken vanuit doelstellingen bij een aantal leerkrachten op de achtergrond gekomen. Dit uit zich ook in moduleplannen die weinig functioneel zijn en eerder ter verantwoording gemaakt worden.</p> |
| <b>Onderwijsorganisatie</b><br><i>Organisatie curriculum</i><br><i>Samenstelling klasgroepen</i>                                          | <p>Het centrum besteedt veel aandacht aan de organisatie en de planning van de modules. Hiervoor werden 'bouwstenen voor de planning' als richtlijnen opgesteld. Bij de planning staat de cursist zoveel mogelijk centraal. De intake, de screening en de plaatsing van de cursisten worden grondig en kwaliteitsvol aangepakt. Voor NT2-cursisten die technische ondersteuning nodig hebben, organiseert het centrum technische alfamodules aanvullend op de reguliere modules.</p> <p>De decentrale werking van het centrum bemoeilijkt in bepaalde gevallen een weloverwogen, doelgerichte groepssamenstelling. Het centrum wil cursisten zo snel mogelijk laten starten. De grootte van de groepen varieert maar vormt nooit een belemmering voor kwaliteitsvol onderwijs.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                                         | <p>Het centrum investeert geleidelijk aan in multimedia-uitrusting en laptopklassen. Er is een rijke materialenbank en ook digitaal is er aanvullend lesmateriaal beschikbaar. Het gebruik van multimedia kan beter. Cursisten worden in zeer beperkte mate toegeleid naar het digitale lesmateriaal bij het handboek. Het centrum heeft plannen om de bordboeken van het handboek en nieuw audiovisueel materiaal ontwikkeld door het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs (Vocvo) te gebruiken. Dit moet wel nog gekoppeld worden aan de nodige bijscholing en een weloverwogen, stapsgewijze implementatie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i><br><i>Feedback</i> | <p>Het centrum kiest voor permanente evaluatie. Deze keuze is in het verleden onvoldoende geïmplementeerd, opgevolgd en bijgestuurd. In de praktijk is elke leerkracht verantwoordelijk voor de organisatie, de betrouwbaarheid en de volledigheid van de evaluatiepraktijk. Vanuit het beleid is er weinig sturing en opvolging. Logisch gevolg is dat er grote kwaliteitsverschillen zijn tussen de manier waarop leerkrachten de permanente evaluatie vorm geven. De zogenaamde trajectbespreking vormt het sluitstuk van de permanente evaluatie. Op het einde van een module bespreken verschillende medewerkers de evaluatie van de cursisten en kunnen er vragen gesteld worden over de betrouwbaarheid van de evaluatie. Hierdoor ontstaat een vorm van intersubjectiviteit die een zekere garantie biedt voor de kwaliteit van de evaluatie. Een doelgericht ontwikkelingstraject voor een kwaliteitsvolle permanente evaluatie blijft echter nodig. Daarbij moet er ook gekeken worden naar de transparantie van de evaluatiepraktijk, naar het formatieve aspect van de permanente evaluatie en naar een manier om leerkrachten te ondersteunen bij hun evaluatiepraktijk. Cursisten krijgen feedback over de evaluatie via een voortgangsgesprek. Tijdens dit gesprek polsen de leerkrachten ook naar mogelijke andere leervragen die de cursist heeft.</p> |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>                                                                             | <p>In het centrum is er veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Een veilig leerklimaat en een bevestigende aanpak moeten de cursist aanzetten tot leren. Differentiatie binnen de groepen blijft beperkt. Cursisten die sneller vorderen krijgen geen extra uitdaging. Traagvorderende cursisten kunnen wel door de leerkrachten aangemeld worden voor extra oefeningen in het open leercentrum of voor individuele begeleiding. Deze vormen van remediëring zijn voornamelijk gericht op technische aspecten.</p> <p>De leerbegeleiding wordt nog te weinig gekoppeld aan een permanente, formatieve procesevaluatie. Door dezelfde basiscompetenties regelmatig te evalueren en cursisten hierover feedback te geven, kan de eerstelijnszorg efficiënter uitgebouwd worden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Afstemming met partners</b>                                                                                                             | <p>Het centrum werkt goed samen met verschillende lokale partners. Vooral met de VDAB is er een sterke samenwerking. De VDAB is vragende partij om cursisten zo snel en intensief mogelijk de modules van richtgraad 1.1 aan te bieden. Het centrum gaat in op deze vraag ook al hebben leerkrachten bedenkingen bij de manier waarop er dan gewerkt moet worden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Personeelsorganisatie</b><br><i>Opdrachtenverdeling</i>                                                                                 | <p>Op centrumniveau is een beleidsmedewerker verantwoordelijk voor de praktische organisatie van het NT2-onderwijs. Zij wordt op een kwaliteitsvolle manier ondersteund door twee leerdomeintrekkers die er mee voor zorgen dat wat leeft bij de leerkrachten ook gehoor vindt bij het beleidsteam. Deze bottom-up organisatie garandeert inspraak en medezeggenschap. Nadeel is dat het langer duurt voor er knopen worden doorgehakt en dat het moeilijker wordt om op centrumniveau prioritaire doelstellingen / werkpunten te bepalen. Voor de verdeling van de opdrachten werkt het centrum met duidelijke afspraken en richtlijnen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Deskundigheidsbevordering</b> | De deskundigheidsbevordering voor NT2 was in het verleden sterk gericht op randvoorwaarden voor een kwaliteitsvolle lespraktijk (instrumenten, overzichten, observatielijsten, materialenbank, ...). Hierdoor is de aandacht voor de klaspraktijk, het kernproces wat op de achtergrond geraakt. Een kwaliteitsvolle NT2-didactiek kan in de toekomst meer aandacht krijgen binnen het VTO-beleid van het centrum. Het centrum heeft een goede overlegcultuur die de deskundigheidsbevordering zeker zal ondersteunen. Leerkrachten kunnen en moeten leren van elkaar via hospiteerbeurten, collegiale consultatie en intervisie. Hierdoor verkleint de kans dat er verschillende snelheden ontstaan in de professionele ontwikkeling van de leerkrachten. |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

*Vorming  
Overleg*

### 3.1.1.3 Maatwerk

#### Voldoet

Rekening houdend met de input en de context worden de geselecteerde onderwijsdoelstellingen in voldoende mate bereikt. Het cursusmateriaal en de georganiseerde activiteiten staan in het teken van het realiseren van de onderwijsdoelen. Deze worden geconcretiseerd in concrete doelen en taken om tot een competentiegerichte evaluatie te komen.

#### Outputgegevens

*Leerprestaties  
Leerloopbaan  
Outcomes  
Tevredenheid*

Van het aantal cursisten, die een module 'Maatwerk' volgden in 2012 in Vlaanderen neemt CBE Halle-Vilvoorde 16 à 17% voor zijn rekening. De cursussen worden met een hogere frequentie ingericht dan het Vlaamse gemiddelde en bereiken in hoge mate de actieve bevolkingsgroep. In het kader van maatwerk organiseert het centrum een breed gamma van modules en speelt het responsief in op de actualiteit en de noden in de regionale context. Het doet dit in samenwerking met een tiental basisscholen, OCMW 's, het leerwerkbedrijf Halle-Vilvoorde (LWB), openbare besturen, (W)arm-kracht (mensen in armoede), Kringloopwinkel, buurthuizen en dienstencentra. Cursisten van deze maatwerkmodules stromen geregeld door naar het open aanbod van het CBE. Exacte cijfers daarover zijn niet beschikbaar. Het centrum verzamelt zelf wel sporadisch kwantitatieve gegevens per module, maar legt geen overzichten aan. Tijdens de doorlichting werden volgende modules onderzocht:

1. 'Mijn kind, de school en ik' (Ouders en school).
2. 'Mijn job, mijn collega's, mijn baas en ik' (Communicatie).
3. 'Op naar een volgende job' (Solliciteren).

Rekening houdend met de input en de context worden de onderwijsdoelstellingen in voldoende mate bereikt. De cursisten worden bevraagd en geven aan tevreden te zijn over de organisatie en kwaliteit van de cursussen.

De stakeholders evalueren de modules maatwerk en de samenwerking met het centrum positief. Het centrum geniet naambekendheid in de regio en wordt aangesproken op zijn expertise.

#### Onderwijsaanbod

*Volledigheid  
Evenwicht  
Doelmatigheid  
Beheersingsniveau  
Samenhang*

Het cursusmateriaal en de georganiseerde activiteiten staan in het teken van het realiseren van de geselecteerde onderwijsdoelen en zijn doorgaans afgestemd op de doelgroep. De doelstellingen worden geïntegreerd aangeboden. Er is een sterke aandacht voor het doelgericht werken aan de geselecteerde sleutelcompetenties. De onderwijsdoelstellingen worden geconcretiseerd in competentiegerichte functionele opdrachten en taken. Instructietaal en leermaterialen zijn afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de cursisten en helder gestructureerd.

Tijdens de doorlichtingsweek wordt vastgesteld dat, ondanks dit doelgericht materiaal, niet elke leerkracht doelgericht werkt. Verder is de kans op transfer

afhankelijk van de wijze waarop en de context waarin de onderwijsdoelstellingen aangeboden worden. Dit wordt soms onvoldoende bewaakt.

De moduleplannen blijken veeleer administratieve documenten te zijn in plaats van werkdocumenten en geven niet altijd een realistisch beeld van het verloop van de module. Deze documenten vertonen ook leerkrachtafhankelijke verschillen. Het centrum heeft een sterke traditie van uitgebreide lesvoorbereidingen, al zijn ook hier leerkrachtafhankelijke verschillen vast te stellen.

Extra ondersteunend en functioneel materiaal voor de cursisten bevordert de interactie in en hun betrokkenheid bij het leerproces. Het inzetten van een 'Ouderportfolio' in de module 'Ouders en school' bijvoorbeeld, is een voorbeeld van goede praktijk. Hierin documenteren de leerkrachten en cursisten alle ondernomen activiteiten inclusief een reflectie- en evaluatiemoment na elke activiteit. In een aantal basisscholen is de samenwerking intensief en gericht op het betrekken van de cursisten bij het school- en lesgebeuren van de kinderen, waardoor een krachtige leeromgeving ontstaat. Opdrachten die de cursisten krijgen, zijn functioneel, levensecht en toepassingsgericht.

In functie van de module 'Communicatie' heeft het centrum er bewust voor gekozen de cursisten uit de werkcontext te halen om een veilige leeromgeving te creëren. De transfer gebeurt daardoor moeilijker en dit wordt niet altijd voldoende bewaakt.

**Onderwijsorganisatie**  
*Samenstelling klasgroepen*  
*Organisatie curriculum*

De samenstelling van de lesgroep in de module 'Ouders en school' hangt samen met de instroom van de basisscholen, waar de module doorgaat. De taalvaardigheid Nederlands van de doelgroep (anderstalige en laaggeschoolede ouders) kan variëren van zeer zwak tot vrij goed. Uit de lesbezoeken blijkt dat de cursisten meestal een migratieachtergrond hebben. Een beperkt aantal cursisten volgt de module een tweede keer.

Deze omvat 120 lestijden en bestrijkt een 8-tal gemeenten in de regio. De lessen bestaan uit een blok van 3 uur per week en gaan door in de voormiddag. Uit het aantal cursisten, dat over het algemeen ruim het minimum overstijgt, blijkt dat deze module beantwoordt aan een daadwerkelijke nood in de regio.

De modules 'Solliciteren' en 'Communicatie' maken deel uit van een pakket dat door het CBE wordt aangeboden in samenwerking met het LWB Halle – Vilvoorde in het kader van een werkervaringsproject (WEP). Alle modules zijn gericht op het leren en verhogen van competenties die een werknemer nodig heeft. Het LWB staat in voor de samenstelling van de groepen, de planning en bewaakt in samenspraak met de leerkracht de aanwezigheid van de cursisten.

De module 'Solliciteren' is een verplicht onderdeel voor alle werknemers die tewerkgesteld zijn met een WEP+ contract. Het aanbod wordt dubbel en parallel in de regio Vilvoorde en Halle georganiseerd en telt op jaarbasis 160 deelnemers. De module 'Communicatie' is één van de keuzemodules in het leertraject. Beide modules omvatten elk 21 lestijden, verdeeld over 6 halve dagen. De lessen bestaan uit een blok van 3.5 uur per week en gaan door in de voor- of namiddag tijdens de werkuren, wat soms op weerstand stuit bij de werkgevers en een veeleer instabiele instroom van cursisten voor de niet-verplichte modules veroorzaakt.

**Uitrusting** De ingezette leermiddelen worden geselecteerd met het oog op de realisatie van de onderwijsdoelen. Het bestaat uit eigen ontwikkeld materiaal van hoge kwaliteit. Het CBE maakt ook gebruik van leermiddelen van andere centra voor basiseducatie en organisaties die met hetzelfde doelpubliek werken. Tijdens de cursus 'Ouders en school' worden functionele documenten ingezet, die bestaan uit schooleigen materiaal zoals rapporten, mededelingen enz..

*ICT* Dankzij de inzet van de leerkrachten vinden de lessen plaats in een krachtige leeromgeving. Zij worden didactisch ondersteund door structureel georganiseerd overleg. Verder werkt het informeel collegiaal overleg, de bereidheid materiaal aan elkaar door te geven en de bestaande materialenbank sterk ondersteunend voor de individuele leerkracht.

*Inzet uitrusting* Tijdens de lesbezoeken werd vastgesteld dat de ICT –uitrusting voldoet in de modules 'Solliciteren' en 'Communicatie'. Er zijn voldoende computers in het leslokaal aanwezig om individueel de ICT –opdrachten uit te voeren, die expliciet deel uitmaken van de cursus.

*Leermiddelen* Wat de module 'Ouders en school' betreft is de situatie minder eenduidig. De ICT-uitrusting is immers afhankelijk van wat in de betreffende basisschool aanwezig is. Ook de bereidheid van de betreffende school om ICT –apparatuur of leermaterialen zoals schooleigen documenten vlot ter beschikking te stellen, speelt een rol. Leerkrachten vangen een eventueel tekort aan uitrusting op door multimedia van het CBE te ontleen. Zij gaan, indien nodig, ook zelf op zoek naar de documenten die de school gebruikt ten aanzien van leerlingen en ouders om de functionaliteit van hun lessen te bewaken.

**Evaluatiepraktijk** Het CBE kiest resoluut voor permanente evaluatie en dus procesevaluatie. De onderwijsdoelstellingen worden geconcretiseerd in concrete doelen en taken, die een competentiegericht evaluatie mogelijk maken.

*Evenwicht* In de module 'Ouders en school' gebruiken de leerkrachten observaties, ondersteund met observatieschema's, om de competenties van de cursisten in te schatten. De cursisten voeren zelfevaluaties uit, mondeling via een onderwijsleergesprek en schriftelijk met behulp van ondersteunende vragenlijsten. Dit gebeurt na elke activiteit en op het einde van de module. Een portfolio dient als registratiedocument. Ook de effecten op ouders, kinderen, leerkrachten en school worden in kaart gebracht door de lesgever.

*Volledigheid* De evaluatiepraktijk in de modules 'Solliciteren' en 'Communicatie' is veel minder transparant voor derden. De vorderingen van de cursisten bewaken is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de inschakelingsconsulent (IC) van het LWB en de leerkracht CBE. De IC en de leerkrachten overleggen mondeling en schriftelijk over de vorderingen van de cursisten. Dit is ook een agendapunt in het structureel georganiseerd overleg. Voor elke cursist wordt een individueel opvolgingsdocument ingevuld en uitgewisseld. Het zwaartepunt van de begeleiding, die in functie staat van het werkervaringstraject, ligt bij de IC's. De individuele cursist beschikt over een leertrajectmap, waarin de resultaten van de screening, het advies van het centrum, het leermateriaal van de gevolgde cursussen, een verslag van de evaluatiegesprekken verzameld worden.

*Beheersingsniveau* In deze beide modules concretiseren competentiegericht functionele opdrachten en taken de onderwijsdoelstellingen. Samen met de theorie worden deze gebundeld in een cursusmap. Uit de ter beschikking gestelde documenten is echter niet duidelijk hoe deze opdrachten en taken meegenomen worden in de evaluatie.

*Transparantie* De cursus 'Solliciteren', waarin voor de beoordeling van een oefensollicitatiegesprek wel een observatielijst aanwezig is, vormt een voorbeeld

*Feedback*

van een transparant uitgewerkte evaluatie. Ook vormen van peerevaluatie zijn opgenomen in de cursusmap. De cursist vult bovendien, indien nodig met begeleiding, een competentieprofiel in dat een stand van zaken geeft in verband met zijn beroepsgerichte - en sleutelcompetenties. Verder is er een structureel georganiseerde tussentijdse evaluatie bij alle modules met het oog op eventuele bijstellingen in het traject. De cursisten worden over de module in zijn totaliteit bevraagd betreffende organisatie, inhoud en duidelijkheid.

#### **Leerbegeleiding**

*Preventief*

*Curatief*

Om de beginsituatie in kaart te brengen van de cursisten 'Ouders en school' neemt het centrum of het Huis van het Nederlands een niveautest Nederlands af van elke cursist. Indien nodig worden cursisten doorverwezen naar een cursus (alfa) NT2 en/of Maatschappelijke oriëntatie (MO). Een zwak niveau in taalbeheersing vormt geen belemmering om deel te nemen aan de cursus. De heterogeniteit in de groepen, die vrij groot kan zijn, wordt opgevangen door de leerkracht en de groep zelf. Het leren in groep, het elkaar ondersteunen en helpen wordt als een grote meerwaarde ervaren. Het Ouderportfolio genereert vele mogelijkheden tot remediëring en feedback. De opvolging van dreigende uitval is de verantwoordelijkheid van de leerkracht, die daarvoor de nodige initiatieven neemt. Tijdens de lesbezoeken werd een veilig en stimulerend leerklimaat vastgesteld. Het welbevinden van de cursisten is over het algemeen groot.

De verantwoordelijkheid betreffende de begeleiding van de cursisten in de modules 'Solliciteren' en 'Communicatie' is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de IC van het LWB en de leerkracht CBE. Deze laatste brengt de beginsituatie van de cursisten in kaart met behulp van vragenlijsten, testen en een gesprek in verband met taal, rekenen, maatschappelijke oriëntatie en ICT. Ook naar de leervragen van de toekomstige cursist wordt gepeild. Het CBE formuleert op basis daarvan een advies voor een leertraject met mogelijke doorstroom naar het open aanbod.

De IC is verantwoordelijk voor het individuele begeleidingsplan van de cursist tot op het einde van het WEP+ traject. Evaluatie, remediëring en feedback binnen het afgebakende educatieve domein behoren tot de taak van de CBE leerkracht. Elke deelnemende cursist houdt een leertrajectmap bij waarin de resultaten van de screening, het advies van het centrum, het overzicht van te volgen opleidingen, de lesmaterialen van de gevolgde cursussen en een verslag van de evaluatiegesprekken verzameld worden.

Voor de cursisten van de module 'Solliciteren' werkte het centrum een aangepaste cursus uit voor anderstaligen, die recentelijk in aantal toenemen.

#### **Afstemming met partners**

De afstemming tussen CBE en basisscholen gebeurt op basis van een afsprakennota. Hierin worden afspraken gemaakt op instelling- en centrumniveau over de actieve betrokkenheid van de scholen en de verwachtingen van beide partijen ten opzichte van het project. Dit omvat ook concrete afspraken over de werving van de ouders, eventueel in samenwerking met het Huis van het Nederlands, de contacten tussen lesgevers en school en de evaluatie van het project.

Het Huis van het Nederlands ervaart dit project als succesvol en is tevreden over de samenwerking met het CBE. Directies van CBE en de scholen evalueren twee maal per jaar de doelstellingen, de effecten en het verloop van de samenwerking. Hierbij ervaart het CBE de noodzaak om een goed evenwicht te vinden tussen het behouden van de 'goodwill' van de school in kwestie en het nakomen van de

afspraken. Tijdens de doorlichting bleek immers dat niet alle basisscholen in even grote mate de meerwaarde van het project beseffen en hun medewerking aan de concrete uitwerking het project verlenen.

De samenwerking met het LWB in functie van de modules 'Solliciteren' en 'Communicatie' is een complex gegeven: het gaat om een groot aantal doelgroepwerknemers, tewerkgesteld op vele verschillende plaatsen met verschillende werkgevers, met een persoonlijke begeleiding verdeeld over verschillende inschakelingsconsulenten. Ondanks de voorziene communicatiekanalen verloopt het uitwisselen van informatie over de cursisten niet altijd optimaal en blijft bijvoorbeeld feedback van de IC's over het advies na screening van de cursisten door het CBE uit. Recent is een nieuwe database in gebruik genomen met het oog op en betere uitwisseling van gegevens.

### **3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne en bewoonbaarheid'?**

De organisatie van het welzijnsbeleid is binnen de centra voor basiseducatie een voorbeeld van goede praktijk.

### **3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?**

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| <b>Onderzochte erkenningsvoorwaarde</b>                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°) | ja |

## **3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?**

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| <b>Onderzochte regelgeving</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)</b>                                                                                                                                                                                                                                         | ja |
| • de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ja |
| • het reglement van orde (art. 120 DV)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ja |
| • het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV) | ja |
| • informatie over de regionale ombudsdienst (art. 120 DV)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ja |
| <b>Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ja |
| • Het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • Een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling.                                                                                                                                                                                                  | ja |
| • Een centrubestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samenvallen met een wettelijke, decretale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn.                                                                       | ja |
| • Om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen.                                                                                                                                                                             | ja |

|                                                                                                                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Ontwikkelt het centrumbestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)</b>                                                                               | ja |
| • de organisatie van het onderwijsaanbod                                                                                                                                     | ja |
| • de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist                                                                                                         | ja |
| • de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra                                                                                       | ja |
| • de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden                                                                   | ja |
| • de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten                                                                           | ja |
| • de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra                                                               | ja |
| • de permanente vorming van het personeel                                                                                                                                    | ja |
| <b>Realiseert het centrumbestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)</b> | ja |
| <b>Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)</b>                                                                                   | ja |

## 4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Leerbegeleiding

**Doelgerichtheid** Het centrum heeft een visie op zorg voor cursisten uitgeschreven. Hierin worden de verschillende mogelijkheden voor het bieden van onderwijs op maat en het maximum ondersteunen van het onderwijsproces beschreven.

Het centrum maakt uitgebreid tijd voor intake, screening en plaatsing van de cursist en wil hiermee het best mogelijke leertraject aanbieden. Terecht stelt het centrum dat een goede intake de start is van een goede leerbegeleiding.

Leerkrachten zijn gedurende de loop van het traject zeer alert om bij cursisten specifieke leervragen rond geletterdheid te vatten. Deze cursisten worden aangespoord om door te stromen naar andere modules geletterdheid binnen het centrum.

Tijdens het leertraject kan de cursist ondersteund worden door individuele begeleiding (IB) en/of oefen- en leertijd in het Open Leercentrum (OLC). Beide begeleidingsinitiatieven worden regionaal aangeboden (regio Halle, regio Vilvoorde). IB wordt ook aangeboden op de lesplaats zelf. De doelen en verwachtingen hiervan zijn duidelijk geformuleerd.

In de visietekst wordt ook differentiëren benadrukt. Het concretiseren van een gedifferentieerde aanpak wordt overgelaten aan de leerdomeinen en de werkgroep zorg.

**Ondersteuning** De intake, oriëntering en de extra begeleiding (IB en OLC) zijn goed georganiseerd. Het centrum heeft hiervoor stroomschema's, standaardformulieren en rolbeschrijvingen uitgewerkt. Ze bieden voldoende ondersteuning voor de leerkrachten bij het omgaan met cursisten met specifieke leervragen en –problemen.

Leerkrachten zijn veelal doordrongen van de opdracht van basiseducatie. Het bieden van een veilige leeromgeving staat in de meeste lessen centraal.

Via de deelteamwerking en het vele informele overleg worden de leerkrachten ondersteund bij het uitwerken van hun lessen. De digitale materialenbank vormt een ondersteunende inspiratiebron.

Het ter beschikking hebben van leermiddelen en de aankleding van de leslokalen ter ondersteuning van de cursist zijn sterk afhankelijk van de lesplaats. Vooral bij de decentrale werking slaagt men er onvoldoende in om aantrekkelijk en aanschouwelijk onderwijs aan te bieden.

Het doelmatig gebruik van didactische werkvormen, het inzetten van materiaal op maat van de cursist en het levensecht aanbod is sterk leerkrachtafhankelijk.

Het leren tijdens buitenschoolse activiteiten is wisselend aan de orde.

Lovenswaardig is de regionale organisatie van 'het leereiland'. Dit initiatief heeft tot doel de opgedane kennis, vaardigheden en attitudes van de cursist in levensechte contexten te oefenen.

**Doeltreffendheid** De begeleidingsinitiatieven en de registratie ervan verlopen zeer zorgzaam. Het benoemen en inspelen op leervragen en –problemen wordt door leerkrachten en begeleiders ter harte genomen.

De doeltreffendheid van de begeleidingsinitiatieven wordt op centrumniveau niet systematisch in kaart gebracht.

**Ontwikkeling** De deelteams verwerven in verschillende snelheden inzichten met betrekking tot leerbegeleiding. Het VTO-beleid (Vorming, Training, Opleiding) speelt onvoldoende in op de leerbehoeftes van leerkrachten op dit vlak. Hoe leerbegeleiding binnenbrengen in de lespraktijk, hoe de kennis over leerstijlen en leermoeilijkheden versterken, hoe de evaluatiepraktijk linken aan leerbegeleiding zijn items die onvoldoende zichtbaar aanwezig zijn in het pedagogisch-didactisch beleid van het centrum.

## 4.2 Evaluatiepraktijk

**Doelgerichtheid** Het centrum heeft gekozen voor permanente evaluatie. De verwachtingen voor een kwaliteitsvolle invulling hiervan zijn duidelijk uitgeschreven in een visietekst evaluatiebeleid en in de functiebeschrijving van de educatieve medewerker. De keuze voor permanente evaluatie wordt breed gedragen en is gegroeid vanuit een zorgvraag, namelijk meer aandacht voor het leerproces van de cursist. Het doelgericht uitbouwen van de evaluatiepraktijk op basis van de visietekst wordt overgelaten aan de leerdomeinen. Bij het ene leerdomein is dit doelgerichter uitgebouwd dan bij het andere.

**Ondersteuning** Het centrum levert generieke instrumenten (o.a. de procesevaluatielijsten) en richtlijnen aan ter ondersteuning van de evaluatiepraktijk. Basis- en sleutelcompetenties krijgen bij de instrumentenontwikkeling voldoende aandacht, strategieën en attitudes veel minder. Binnen elk leerdomein wordt permanente evaluatie geconcretiseerd en worden de centruminstrumenten leerdomeineigen gemaakt. Aanzet tot zelfevaluatie bij de cursisten komt voor bij meerdere leerdomeinen. Lovenswaardig is het gebruik van de ouderportfolio binnen het maatwerk 'mijn kind, de school en ik'. Hiermee krijgt niet alleen de leerkracht maar vooral de cursist (de ouder) beter inzicht in het leerproces. Bij de concretisering van de permanente evaluatie wordt de individuele leerkracht ondersteund vanuit de deelteamwerking en het vele informele overleg. Ondersteuning vanuit het VTO-beleid van het centrum is er veel minder. De digitale materialenbank met onder andere modeltaken, toetsen, gespreksleidraden en observatielijsten vormt een ondersteunende inspiratiebron. Een kwaliteitscontrole van deze materialenbank is volop in ontwikkeling.

**Doeltreffendheid** Het centrum wil via de werking van de deelteams en de trajectbesprekingen (deliberatie) de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk bewaken. Niet betrouwbare evaluatie tracht men via deze kanalen te detecteren. Een systematische opvolging van de evaluatiepraktijk tijdens de lesmomenten en het gebruikte evaluatiemateriaal is er weinig. Lesobservaties zijn er enkel bij nieuwe leerkrachten. Tijdens de jaarlijks individuele gesprekken met de leerkrachten wordt feedback gevraagd over het verloop van de permanente evaluatie. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de kwaliteit van de evaluatiepraktijk binnen de onderzochte leerdomeinen uiteenlopend is. De structuren tot kwaliteitsbewaking van de evaluatiepraktijk zijn soms onvoldoende om pijnpunten en successen bloot te leggen. Een opvolging van de evaluatiepraktijk gekoppeld aan doelgerichte ondersteuning dringt zich op binnen het pedagogisch-didactisch beleid van het centrum.

**Ontwikkeling** De leerdomeinen ontwikkelen met verschillende snelheden. Binnen het leerdomein NT2 verloopt het professionaliseringstraject moeilijker door de grootte van de groep NT2 leerkrachten en de regelmatige wissels. De kwaliteit van de evaluatie wordt regelmatig besproken in de verschillende deelteams. Bepaalde leerdomeinen zijn ver gevorderd in het ontwikkelen van transparante beoordelingscriteria. Binnen sommige leerdomeinen (bijv. NT1, MO en ICT) heeft het concretiseren van permanente evaluatie geleid tot een kritische reflectie op het moduleaanbod en de samenhang met de evaluatiepraktijk. Kruisbestuiving tussen de verschillende leerdomeinen in de vorm van hospiteren en verspreiden van goede praktijkvoorbeelden ontbreekt voorlopig om de bestaande verschillen te verkleinen maar biedt een mogelijkheid om de evaluatiepraktijk intern verder te professionaliseren.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Het centrum heeft gekozen voor een gedeeld leiderschap. Naar aanleiding van de fusie tussen Halle en Vilvoorde in 2008 is onder externe begeleiding een werkingsmodel en organogram uitgewerkt. Het beleidsteam bestaat uit een administratief en een pedagogisch directeur met een complementaire leiderschapsstijl en twee ondersteunende beleidsmedewerkers die op een constructieve manier samenwerken. Per regio sturen leerdomeintrekkers de verschillende subteams aan. Voor alle beleids- en ondersteunende functies is de opdracht en taakinvulling omschreven en zijn er voldoende dwarsverbindingen over de regio's heen. De centrumwerking wordt vooral bottom-up en minder top-down aangestuurd.
- Visieontwikkeling** Het centrum heeft een visie die spoort met de maatschappelijke opdracht die de overheid aan de sector basiseducatie toekent en houdt rekening met de lokale context en de eigenheid van het doelpubliek. De algemene visie is voldoende omschreven om strategische keuzes te maken op zowel onderwijskundig als – ondersteunend vlak. Deze keuzes worden verder geconcretiseerd in specifieke visieteksten die betrekking hebben op het kernproces zoals evaluatie en leerbegeleiding. Het proces waarbij de visie een vertaalslag krijgt in een beleidsplan met heldere en meetbare doelstellingen is volop aan de gang. Er is in het centrum een opvallende gedragenheid voor de visie. Er heerst regio-overstijgend een sterke gelijkgerichtheid onder de leerkrachten, ook over de strategische keuzes die gemaakt zijn en de uitwerking ervan. De investering van de centrumleiding in externe begeleiding om die gedragenheid te creëren, werpen duidelijk vruchten af. Het centrum stelt zich ontwikkelingsgericht en responsief op. Nieuwe ontwikkelingen en vragen van stakeholders binnen de sector en binnen de regio worden op een open en constructieve manier besproken en steeds afgetoetst aan de visie van het centrum.
- Besluitvorming** Het centrum kiest voor een participatieve besluitvorming. De informatiedoorstroming verloopt vlot. De formele participatieorganen functioneren zoals decretaal voorgeschreven en hebben een inbreng in het centrumbeleid. Het centrum betreft zijn personeel sterk bij de uitwerking van onderwijskundige en –ondersteunende aspecten. Het overleg is zowel intra- als interregionaal structureel goed uitgebouwd. Naast het leerdomeinoverleg zijn er inhoudelijke werkgroepen die focussen op deelaspecten van het kernproces en de ondersteunende processen. Al deze verschillende werkingen worden aangestuurd door verantwoordelijken die hiervoor de nodige tijd vrijgeroosterd krijgen. De hoge participatiegraad van de lesgevers en medewerkers resulteert in een sterke betrokkenheid van het personeel op het centrumbeleid. De centrumleiding bekrachtigt ontwikkelingen die van onderuit voorgesteld en gedragen worden maar op centrumniveau geeft dit een gefragmenteerd beeld. Vooral het pedagogisch beleid is te weinig sturend in functie van gelijkgerichtheid en gelijkwaardige kwaliteit op centrumniveau.

**Kwaliteitszorg** Het centrum heeft geen traditie op het vlak van integrale en systematische kwaliteitszorg. In het verleden is het centrum onder externe begeleiding gestart met een proces van gezamenlijke visieontwikkeling op kwaliteitszorg. De implementatie hiervan in 2010 is achterwege gebleven omwille van de prioritaire nood aan een duidelijk werkingsmodel en organogram. Dit proces is vorig jaar terug opgenomen.

Het centrum heeft duidelijk oog voor veranderingen en verbeteringen, maar slaagt er nog niet in om deze centrubreed en permanent te plannen. De cursistentevredenheid en het welbevinden van het personeel worden fragmentair maar nog niet structureel in kaart gebracht. Binnen de leerdomeinen werkgroepen bestaan vormen van zelfreflectie met wisselende diepgang over verschillende onderdelen van het kernproces. Daarbij worden verschillende soorten gegevens verzameld en geanalyseerd maar deze worden niet samengebracht tot een kwaliteitsindicator op centrumniveau.

Het kwaliteitszorgsysteem van het centrum is in volle ontwikkeling.

## **6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM**

### **6.1 Wat doet het centrum goed?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De correcte plaats van de ondersteunende kennis binnen het onderwijsaanbod alfa NT2 en NT2.
- Het plannen van de opleidingen op een functionele manier en, in het geval van alfa NT2, in functie van het natuurlijke taalverwervingsproces.
- De screening en oriëntering van de cursisten.
- De professionele betrokkenheid van de leerkrachten op de cursisten vanuit een groot maatschappelijk engagement.
- De organisatie van het welzijnsbeleid als voorbeeld van goede praktijk binnen de CBE.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De samenwerking met een breed netwerk van partners en externe organisaties.
- De keuze voor permanente evaluatie.
- Het uitwerken van het portfolio 'Mijn kind, de school en ik', een voorbeeld van goede praktijk.
- Het bewaken van de basisvoorwaarden om tot leren te komen via een structureel en sluitend leerzorgsysteem.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het creëren van een duidelijke overleg- en organisatiestructuur naar aanleiding van de fusie.
- Het stimuleren van een participatieve cultuur.
- Het ontwikkelen en bestendigen van een sterke en gelijkgerichte centrumvisie.

### **6.2 Wat kan het centrum verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De aandacht voor leer- en communicatiestrategieën bij het aanbod en de evaluaties voor alfa NT2 en NT2.
- Het versterken van het aanbod voor alfa NT2 en NT2 door de leeromgeving te verrijken en meer multimedia in te zetten.
- Het aanbieden van meer buitenschoolse activiteiten en oefenkansen voor NT2.
- Een betere vormgeving van de leerbegeleiding binnen de lesmomenten met een duidelijke omschreven plaats en rol van binnenklasdifferentiatie.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het optillen van de interne professionalisering met betrekking tot het optimaliseren van de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding.
- Het systematisch onderzoeken van de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het voeren van een sterk pedagogisch-didactisch beleid, gestoeld op strategische doelstellingen.
- Het verder uitbouwen van een systematisch kwaliteitszorgsysteem, gebaseerd op kwantitatieve en kwalitatieve gegevens.

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne en bewoonbaarheid'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

## 8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                            | Voor kennisname namens het bestuur                        |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                                     |                                                           |
| <b>Mieke Devlieger</b><br>de inspecteur-verslaggever                | <b>Bert DEHAERNE - Adriana VAN KUIJCK</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum |                                                           |